

TOISTA KUNNIOITTAVAN KÄYTTÖKSEN SUUNNITELMA

Koijärven koulu-päiväkot
Toimintakaudeksi 2023-2024

- Lapsen turvallisen toiminta- ja oppimisympäristön järjestäminen on keskeinen osa arjen pedagogiikkaa, joka muotoutuu lasten iän ja taitojen mukaan
- Varhaiskasvatuslain (8.5.2015/580 § 2 a) mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tarjota positiivisia oppimiskokemuksia ja taata turvallinen varhaiskasvatusympäristö. Varhaiskasvatuslaki korostaa kunnioittavaa ilmapiiriä ja pysyvien ihmissuhteiden merkitystä vuorovaikutussuhteissa, sukupuolten tasa-arvoa ja lasten taustoja kunnioittavaa näkemystä

Mitä kiusaaminen on?

- Toistuvaa, tietoisista ja tarkoituksenmukaista toisen loukkaamista
- Toimintaa, jolla pyritään haittaamaan ja vahingoittamaan toista ihmistä tai pahan mielen aiheuttamista tahallaan

Mitä toista kunnioittava käytös on?

- Kohteliaat tavat (anteeksi pyytäminen, kiittäminen, kuunteleminen, tervehtiminen, auttaminen, kauniisti puhuminen kaverille)
- Leikkirauhan antaminen
- Toisen "oman tilan" kunnioittaminen
- Hyväksytään kaikki sellaisina kuin ovat kulttuurisesta taustasta, uskonnosta, ulkonäöstä jne. riippumatta
- Ketään ei jätetä yksin

Toista kunnioittava käytös EI ole

- Fyysistä satuttamista (lyöminen, potkiminen, töniminen, pureminen...)
- Nimittelyä, lällättelyä, uhkailua
- Ulkopuolelle jättämistä
- Työskentelyn tai leikin häiritsemistä
- Toisen tekemien töiden ja omaisuuden rikkomista

Miten ohjaamme lapsia toista kunnioittavaan käytökseen

- Kirjallisuus (kiusaamiseen liittyvien kirjojen lukeminen)
- Aikuisten sijoittelu
- Joustavat siirtymät
- Ryhmässä käsitellään, mitä kiusaaminen on ja opetetaan oikeita toimintamalleja
- Lasten kanssa laaditaan säännöt, joihin palataan tarpeen vaatiessa
- Turvallinen ja toista kunnioittava ilmapiiri
- Aikuinen on läsnä ja havainnoi ja ennakoi tilanteita
- Ryhmäytymiselle annetaan aikaa
- Tunnetaitoja vahvistetaan
- Tuetaan vertaissuhteita
- Aikuinen asettaa lapsen käyttäytymiselle rajat
- Harjoitellaan toisen huomioonottamista
- Huomioimme lapsen vahvuuksia eri tilanteissa
- Aikuinen toimii hyvänä esimerkkinä arjen tilanteissa

Miten puutumme toista epäkunnioittavaan käytökseen

- Keskustelut (anteeksi pyytäminen, miten olisi pitänyt toimia ja miten jatkossa toimit, tunteiden sanoittaminen)
- Käytöksen liikennevalot, tunnekortit ja kuvat keskustelun tukena
- Liikennevalojen käyttö:
 1. Vihreällä ohje
 2. Keltaisella ohje + seuraamus
 3. Punaisella seuraus toteutetaan
- Aikuinen sanoittaa tilannetta, nimeää tunteita ja tunnetiloja
- Aikuinen seuraa myös jatkossa tarkasti miten lapset toimivat yhdessä. Samalla aikuinen varmistaa, että epäsoviva käyttäytyminen on päättynyt
- Puututaan heti kaikissa kiusaamistilanteissa ja selvitetään asiaa asianosaisten/ryhmän kanssa. Keskustellaan myös vanhempien kanssa muistaen vaitiolovelvollisuus

Miten puutumme toista epäkunnioittavaan käytökseen

- Lapset hyvin tuntien tiedetään missä vaiheessa täytyy puuttua.
- Osoitamme lapsille selkeästi, että kiusaava tai loukkaava käytös toista lasta kohtaan ei ole hyväksyttävää
- Havainnoimme jatkuuko samankaltainen toiminta, voidaanko siis puhua kiusaamisesta
- Lapset voidaan ohjata tarvittaessa eri leikkeihin tai leikkimään aikuisen lähettyvillä
- Opetellaan kiusaamisen ja riitelyn ero
- Kolme konstia kiusatulle tai ärtyneelle
 1. Käske kiusaajaa lopettamaan
 2. Siirry sinne missä on muita ihmisiä
 3. Kerro aikuiselle

Alle 3- vuotiaiden konfliktit

- Aikuisen läsnäolon ja läheisyyden merkitys on erittäin tärkeää. Aikuinen toimii esimerkin näyttäjänä sekä tunteiden kanssasäätelijänä
- Lapsen aggressiiviseen käytökseen puututaan aina välittömästi. Lasta katsotaan silmiin ja kerrotaan ettei näin voi toimia ja sanoitetaan, että se tekee toiselle kipeää tai aiheuttaa pahan mielen.
- Lapsen kanssa opetellaan yhdessä anteeksi pyyntöä
- Pienen lapsen kielelliset valmiudet ja empatiakyky ovat vasta kehittymässä ja heidän on vaikea käsitellä kiistatilanteita itsenäisesti
- Lapsen aggressiivisella käytöksellä tarkoitetaan esimerkiksi
 - Puremista
 - Lyömistä
 - Tönimistä
 - Lelun ottaminen toisen kädestä

Positiivinen pedagogiikka Koijärvellä

Korostetaan myönteisiä ja kannustavia vuorovaikutustapoja lasten kasvatuksessa ja oppimisessa.

Kannustava ilmapiiri

Positiivinen vuorovaikutus

Vahvuuksien korostaminen

Osallistaminen ja valinnanvapaus

Ryhmätyö ja yhteisöllisyys

Tunnetaidot

Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa pyrkii luomaan myönteisen oppimisympäristön, jossa lapset voivat kasvaa, kehittyä ja oppia parhaalla mahdollisella tavalla, tutkien heidän emotionaalista ja sosiaalista Hyvinvointiaan.